

Historia Dworu w Korzennej

Założenie parkowo-dworskie położone jest na łagodnie spadającym zboczu w północnej części gminy Korzenna, nieopodal jej centrum. Tutejsza szata roślinna charakteryzuje się głównie drzewostanem liściastym, z przewagą dębu i lip, wśród których kilka ma ponad 100 lat. Pierwszym źródłem, które zawiera informacje o istnieniu założenia parkowego w Korzennej jest mapa katastralna z 1846r. O założeniu parkowo-dworskim dowiadujemy się również z notatek o rabacji chłopskiej, z roku 1846, podczas której park wraz z zabudowaniami został zdewastowany. Z zapisów historycznych wynika, że w roku 1846 nie było jeszcze w miejscu obecnego budynku Dworu, jednak w sąsiedztwie znajdował się dość duży kompleks gospodarczy do którego zaliczały się kuchnia dworska oraz znajdujący się obecnie na terenie zespołu parkowo-dworskiego staw. Szacuje się, że obecny budynek Dworu powstał po roku 1864. Wskazywać na to mogą dwa źródła: fotografie powojenne przedstawiające charakterystyczną dla ówczesnych czasów stylistykę budynku, oraz brak naniesienia budynku Dworu w trakcie poprawek mapy katastralnej z roku 1846. Zarówno Dwór jak i reszta zespołu parkowego powstały prawdopodobnie za czasów właścicieli z rodu Koczanowiczów, których to datuje się na terenie gminy Korzenna od końca XVIII wieku. W latach 1868-1872 część majątku została sprzedana Kajetanowi Cudkowi, który z czasem przekazał majątek w Korzennej, przypuszczalnie spokrewnionej z nim rodzinie Dźwigniewskich. Ostatnią prywatną właścicielką majątku dworskiego, do lata 1943 roku, była Julianna Dźwigniewska.

Po 1945 roku założenie parkowo-dworskie zostało przypisane Gminnej Spółdzielni Rolniczo-Handlowej na mocy dekretu o reformie rolnej. Przez kolejne dziesięciolecia budynki założenia pełniły różnorodne funkcje: sklepu, biur, magazynów. W latach 1975 - 1994 na terenie założenia, w budynku dworu siedzibę swą miała wytwórnia wód gazowanych, co wpłynęło na sporą dewastację budynku. W latach dziewięćdziesiątych XX wieku założenie parkowo-dworskie przeszło stopniowo na własność gminy.

W 1985 roku ówczesny Wojewódzki Konserwator Zabytków w Nowym Sączu wydał decyzję o wpisaniu założenia parkowo-dworskiego w Korzennej do rejestru zabytków. Decyzja ta uzasadniona była ustaleniami pochodzącymi z ewidencji parku z lat 1977-1978. Dotyczyły one cennych walorów zieleni tworzącej park oraz danych naukowo-historycznych obiektów kubaturowych. Ani opracowanie, ani wpis do rejestru zabytków nie powstrzymało postępującej stopniowo degradacji budynków i otaczających ich terenów zielonych przez wiele następnych lat.